

ngv



Nederlandse  
Genealogische  
Vereniging

Gens  
Propria



---

Nr. 95

Mei 2019-02

---

Afdeling Kennemerland

## **Gens Propria**

### **Gens Propria**

mei 2019-2

Periodiek Nederlandse Genealogische Vereniging

**Afdeling Kennemerland**

**Nr. 95**

Voorwoord .....	3
Programma 2019 .....	4
Agenda Leden vergadering 22 mei .....	5
Verslag ledenvergadering NGV Kennemerland van 21 november 2018	5
Jaarverslag 2018.....	7
Financieel Jaarverslag 2018 .....	9
Voorouder spreekuur. ....	10
Historisch Leiden in kaart.....	10
lezing Hans Roelofs:.....	17
Mijn opa was een Duitser .....	23

Voorpagina; 7 kleuters Pietersen

Gaarne ontvangen wij uw kopij zo  
spoedig mogelijk doch uiterlijk op

15 augustus 2019

Het redactieadres van Gens Propria is  
Kostverlorenstraat 109<sup>a</sup> 2042PE Zandvoort.

E-mail: [I.j.d.jong@casema.nl](mailto:I.j.d.jong@casema.nl)

## Voorwoord

Was in de laatste Gens Propria optimistisch over de ontwikkeling van onze NGV website na alle ellende die door een hacker werd veroorzaakt, moeten we nu vast stellen dat het herstel veel meer tijd vraagt dan we hadden ingeschat.

Na nieuwe tegenslagen en vooral het zeer vele werk door de groep It is het nog niet allemaal zoals men het zich had voor gesteld.

Maar naar alle waarschijnlijkheid komt het deze maand nog goed, ik en jullie natuurlijk ook zijn zeer gespannen.

Er zijn allerlei samenwerkingsovereenkomsten in beweging de eerste is die met Open Archieven [www.openarch.nl](http://www.openarch.nl).

Bij de Landelijke vergadering voor mei as, hopen we meer nieuws te horen.

Uw afdeling Kennemerland zit zeker niet stil, onze hoofdtaak is het verzorgen van interessante lezingen waarbij U vaak ideeën kan op doen om Uw eigen verhaal de gaan ontdekken, in de laatste lezing van maart zie elders in Gens Propria hebben we een fantastisch verhaal mogen horen hoe een lid instaat geweest is om een onbekende vader van 2 eeuwen geleden te vinden, helaas om een voor mij volkomen onbegrepen reden was het aantal bezoekers teleurstellend.

Wij hopen nog steeds dat er een nieuw bestuurslid zich wil melden, wij werken je graag in.

Tijdens de voorouders sessies zien we steeds meer leden die we kunnen helpen met een probleem oplossen in hun genealogische onderzoek resultaten.

Leendert de Jong

## **Programma 2019**

Voor de komende tijd hebben we weer een aantal interessante onderwerpen geselecteerd welke stuk voor stuk van belang kunnen zijn voor uw genealogie.

### **22 mei 2019**

Pas op dit is de 4<sup>e</sup> woensdag in verband met de landelijke leden vergadering op 25 mei is deze verenigingsavond naar de 4<sup>e</sup> woensdag van deze maand in plaats van de gebruikelijke laatste woensdag van de maand.

Wij beginnen om 19.30 h met de leden vergadering en om 20.00h verzorgen wij de voordacht van

### **Ridders van Holland – Van harnas tot lintjesregen**

door Yvonne Molenaar

De overeenkomst tussen Graaf Floris V en Anky van Grunsven? Echte ridders! In de zin van de oudste middeleeuwse betekenis van het woord 'ridder' als een ruiter te paard.

Maar zelfs op haar paard herkent niet iedereen Anky van Grunsven direct als ridder. Toch is de wereldberoemde ruiter sinds 2001 tweevoudig ridder in de Orde van Oranje-Nassau en van de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Het zwaard speelt hierbij allang geen rol meer; het moderne ridderschap is een beloning voor bijzondere verdiensten.

Maar wat is de werkelijke betekenis van het ridderschap vandaag de dag?

Wie verdient de riddertitel en waar vindt deze zijn oorsprong?

In de lezing Ridders van Holland komt de geschiedenis van de ridderorden in Nederland aan de orde en wordt dieper ingegaan op de betekenis van het fenomeen ridderschap, vroeger en nu.

### **25 september 2019**    **Patriottentijd**

De 18<sup>e</sup> eeuw kennen we als 'de pruikentijd'. Maar met de opkomst van de patriotten ontstaat aan het eind van die eeuw het streven naar hervormingen en democratie. Belangen botsen, burgeroorlog dreigt. Frank Tjeertes vertelt over de patriotten in hun strijd tegen stadhouder Willem V, het militair kordon en het 'Vliegend Leger'.

### **30 oktober 2019**

Henk Werk met 'Nougat-fabricage in Haarlem door Stuvé en rechtsopvolgers'.

**20 november 2019**

Najaarsvergadering aanvang 19.30h en na de vergadering een lezing van Dick Westhoven met 'Heksenvervolging en heksenprocessen.

**Agenda Leden vergadering 22 mei**

Op deze ledenvergadering komen de volgende agendapunten aan de orde:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen
3. Goedkeuring notulen ALV van 20-11-2018
4. Goedkeuring afdelingsjaarverslag 2018
5. Goedkeuring financieel jaarverslag en verslag en de bijbehorende verslagen van de kascontrolecommissie
6. Benoeming leden kascontrolecommissie
7. Bestuursverkiezing  
Schema van aftreden bestuur KNL (3-jaarlijks)

voorzitter	Leendert	aftredend 2020	thans waarnemend
penningmeester	Henk	aftredend 2019	herkiesbaar
secretaris	Pim	aftredend 2019	herkiesbaar(maar, verhuist naar Alkmaar!!)
lid/redactie	Marianne	aftredend 2020	
lid/Facebook	Gea	aftredend 2021	
lid/webredactie/Fb	Peter	aftredend 2022	
8. Benoeming afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde naar de Algemene Vergadering (AV) van de NGV in 2019 (25/5 en 23/11)
9. Mandaat voor de afgevaardigden voor het jaar 2019 (25/5 en 23/11)
10. Rondvraag
12. Sluiting

**Verslag ledenvergadering NGV Kennemerland van 21 november 2018**

Aanwezig: 17 leden (inclusief 5 bestuursleden).

1. Opening en vaststelling van de agenda  
Om 19.30 uur opent de voorzitter de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.  
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2. Ingekomen stukken en mededelingen  
Afmelding van Pim v Rhoon, M Molenaar, R Molenaar, H Blaas, C Kemp, K Heemskerk en mevr Maaskant.

## **Gens Propria**

---

Er zij geen ingekomen stukken en geen mededelingen.

3. Verslag van de afdelingsledenvergaderingen 16 april 2018

Het verslag wordt goedgekeurd door de aanwezigen.

4. Bestuur

Aftredend zijn Gea Martijn en Pim v Rhoon. Beide zijn herkiesbaar en de leden hebben geen bezwaar tegen de herbenoeming. Leendert blijft aan als waarnemend voorzitter.

5. Begroting 2019

Johan Kuijman constateert dat in kolom verwachte uitgaven 2018 de optelling 500 + 75 uitkomt op 675. Dit moet zijn: vergoedingen 100. Optelling klopt dan.

6. Algemene vergadering Hoofdbestuur 24 nov 2018

Aftredend in het hoofdbestuur (HB) zijn J v Zweden en P de Bruin. Jos Talma vervangt P de Bruin.

Ad Bakker voorzitter van de it-groep is voorgedragen voor het HB.

Er wordt nog gezocht naar een 2e penningmeester en een 2<sup>e</sup> secretaris.

Ook Arie v Herk wil op korte termijn stoppen.

Er is wel vervanging voor de ledenadministratie.

7. Machtigen van de afgevaardigde

Voorstel is dat Leendert als waarnemend voorzitter afgevaardigde naar de ALV is voor KNL. De leden gaan hiermee akkoord.

8. Gens Propria

Voorzitter heeft voor de laatste editie samengewerkt met Peter Perger zodat vervanging gewaarborgd is. Er zijn nog steeds artikelen gewenst maar niet groter dan 7 pagina's. Gens Propria's t/m 2017 komen op de website. Er staan reeds veel afdelingsbulletins op website NGV.

Zie hiervoor GP nr 93 2018-4 blz 22.

9. Geplande activiteiten 2019

Op 9 januari is de nieuwjaarsbijeenkomst. Er komt dan uitleg over de nieuwe website van NGV en Peter Perger laat iets zien van de facebookpagina NGV KNL.

Heeft u een leuk 10-minuten verhaaltje geef u dan op bij de vz.

Lezing februari: Historische zaken Leiden worden aan elkaar geknoopt.

Wat kunnen wij hiermee als genealogen. Zie website met link naar Leiden.

Lezing maart: Dhr Roelofs komt vertellen over het boek dat hij heeft geschreven over zijn genealogie.

10. Rondvraag en sluiting

Opmerking van Henk Timmers: er is een hiaat op de NGV website betreffende de geplaatste GP's. Hij zal dit in orde maken.

## **Periodiek NGV afdeling KENNEMERLAND**

Vz vraagt of er leden zijn die een cursusmiddag Gens Data Pro willen?  
Henriette Adema, André Heijsteeg, mevr Delfsma en Marianne Kwant  
melden zich hiervoor aan.

Sluiting vergadering 20.00

Marianne Kwant

## **Jaarverslag 2018**

### **Samenstelling bestuur**

2018 begon en eindigde met de volgende bestuursleden:

L.J. de Jong	(Leendert)	wn voorzitter/PR/ redacteur/GP.
W.H.A. Van Rhoon	(Pim)	secretaris lezingen.
H. Timmers	(Henk)	penningmeester/ webredactie.
M. Kwant-van de Pieterman	(Marianne)	lid/redactie.
G. Martijn	(Gea)	lid
P. Perger	(Peter)	lid/webredactie/Facebook

NB Reeds bij de ALV van de afdeling Kennemerland in november 2017 heeft Leendert de Jong de voorzittershamer 'aan de wilgen gehangen'. Er heeft zich nog altijd géén nieuwe kandidaat voor het voorzitterschap gemeld.

We hebben hier dus nog altijd een vacature.

### **KNL-bestuursvergaderingen**

wo.	18 januari
wo.	20 juni
wo.	12 september
wo.	14 november

**Regio-overleg** In 2018 heeft er geen regio-overleg plaats gevonden.

### **Ledenvergaderingen**

18	april	Algemene Ledenvergadering KNL
21	november	Algemene Ledenvergadering KNL

### **NGV Algemene ledenvergadering (afvaardiging)**

12	mei	Driebergen/Zeist	Vz/Secr
24	november	Driebergen/Zeist	Vz

### **CBG-dag in het Noord-Hollands Archief (afvaardiging KNL)**

za.	26 mei	(nagenoeg het gehele bestuur)
-----	--------	-------------------------------

## Gens Propria

---

### KNL-ledenavonden/-activiteiten

10 januari	Nieuwsjaarbijeenkomst 10 min. praatjes Jaap van Zweeden uitreiking speld aan Hanneke Blaas (27)
28 februari	lezing: Marca Bultink De Bollenstreek; Landschap en erfgoed van de bollencultuur (17)
28 maart	lezing: Jan van Holsteyn Verborgten verleden (36)
18 april	ledenvergadering KNL spreker: Paul Tjeertes De Nederlandse schutterij door de eeuwen (22)
23 mei	lezing: Annemiek v/d Vegt Hoe heette Christiaan (30)
11 juni	bezoek aan Rijksmuseum i.h.k.v. Het Pauperparadijs
26 september	lezing: Dick Boekee Stamboomonderzoek toen en nu / Het Rijnlandse geslacht Boekee (26)
24 oktober	lezing: Miriam Klaassen Zeevarenden in de 17 <sup>e</sup> en 18 <sup>e</sup> eeuw (23)
22 november	ledenvergadering KNL lezing: Cor de Graaf De bende van Anthonis van Eembrugge (17)

**Het gemiddeld aantal bezoekers was derhalve: 25**

### NGV-Kennemerland periodiek 'Gens Propria'

nr.90	Februari	2018-1	28 pag.
nr.91	April	2018-2	24 pag.
nr.92	Augustus	2018-3	24 pag.
nr.93	November	2018-4	24 pag.

De nieuwe huisstijl van de NGV is vanaf Gens Propria nr.90 toegepast.

### NGV-KNL website

Eind 2017 is de nieuwe NGV-website 'ontdekjouwverhaal' van start gegaan. Bestaande regiosites zijn in dit project mee gegaan; ook de oude site van NGV-Kennemerland. Helaas zijn er landelijk een aantal problemen geweest met hardware en software van de NGV.

Een aantal 'vertrouwde' zaken konden daardoor niet teruggeplaatst/teruggevonden worden.

Nog altijd zouden meer profielen gevuld/geactualiseerd kunnen worden. Onder de waarborgen van de AVG kunnen zo bijvoorbeeld de



## Periodiek NGV afdeling KENNEMERLAND

daarin opgenomen e-mailadressen gebruikt worden om onze KNL-nieuwsbrieven te adresseren.

De KNL web redacteur plaatst de NGV Kennemerland-evenementen op de agenda(s).

### Voorouderspreekuur 2018

In samenwerking met het NH-A (Noord-Hollands archief) wordt er door NGV-KNL in principe elke eerste dinsdag en elke derde zaterdag van de maand een 'Voorouderspreekuur' georganiseerd, wordt in het algemeen goed bezocht.

Dit jaar kwam dat neer op 12 (1<sup>e</sup> hj) + 8 (2<sup>e</sup> hj) keer.

Het wordt ingevuld door Kees Heemskerk, Henk Timmers en Leendert de Jong.

Op de dinsdag is er extra hulp van een 3 tal vrijwilligers van het archief.

### Kennemerland-ledental

De afdeling Kennemerland startte 2018 met 234 leden. Het jaar werd afgesloten met 226 leden. Een daling met goed 3%.

Het is een trend die moeilijk te stoppen lijkt.

Bemoedigend is, dat gemiddeld ruim 10% van de 'Kennemerlanders' naar de ledenavonden/lezingen komt.

## Financieel Jaarverslag 2018

2018	Omschrijving				
<b>Inkomsten</b>					
	1 Saldo ING Betaalrekening per 01-01-2018				1514,61
	2 Saldo ING Spaarrekening per 01-01-2018				3178,43
	Rente ING Spaarrekening				3,18
	3 Ontvangen penningmeester NGV				3400,00
	Totaal				8096,22
<b>Uitgaven</b>					
		Begroting	Werkelijk	Verschil	
	1 Zaalhuur	500,00	611,00	-111,00	
	2 Sprekers	650,00	785,25	-135,25	
	3a Afdelingstijdschrift drukkosten e. d.	1936,00	1936,00	0,00	
	3b Afdelingstijdschrift verzendkosten	850,00	5,70	844,30	
	3c Overige kosten	0,00	0,00	0,00	
	4 Bestuurskosten	450,00	195,74	254,26	
	5 Promotie-activiteiten	50,00	120,50	-70,50	
	6 Bibliotheek e. d.	50,00	0,00	50,00	
	7 Diversen (o. a. Bankkosten)	50,00	63,76	-13,76	
		4536,00	3717,95	818,05	
	Totaal uitgaven				3717,95
	Saldo ING Betaalrekening per 31-12-2018				1196,66
	Saldo ING Spaarrekening per 31-12-2018				3181,61
	Aanwezig saldo totaal per 31 dec. 2018				4378,27

## Voorouder spreekuur.

Van 6 mei tot 14 oktober 2019 is de publiekslocatie Janskerk op de Jansstraat wegens verbouwing gesloten. Bezoekers voor de studiezaal kunnen in de aankomende maanden terecht op de locatie aan de Kleine Houtweg.



De studiezaal, de Commandeurszaal en het Archiefcafé in de Janskerk zijn toe aan vernieuwing. Het Archiefcafé wordt groter en wordt omgebouwd tot een ontmoetingsplek voor bezoekers, onderwijsgroepen en voor diverse andere doelgroepen. Bovendien wordt de historische toegang van de Janskerk voorzien van glazen deuren zodat de zichtbaarheid en toegankelijkheid worden vergroot.

Het voorouder sprekeuur gaat gewoon door, de 1<sup>ste</sup> dinsdag van de maand en de 3<sup>e</sup> zaterdag.

Echter tijdens de zomermaanden juli en augustus is er geen voor ouder sprekeuur.

## Historisch Leiden in kaart

Verslag van de lezing door: Ellen Gehring verzorgd op 27 februari. Geruime tijd geleden was ik op zoek naar iemand die een lezing zou kunnen geven over HISGIS.

Over dat project had ik interessante dingen gelezen.

Op de site was te lezen dat het project ook Haarlem zou gaan omvatten (2016).

Uiteindelijk kwam ik uit bij Cor de Graaf van Erfgoed Leiden; ja, die van de lezing over de valsemunten.

Hij adviseerde me daarvoor Ellen Gehring te benaderen.

En dat is gelukt. Aan de hand van een powerpoint-presentatie geeft zij een inkijkje in wat er allemaal mogelijk is en gaat worden.

Voor het verslag van deze lezing maak ik gebruik van Ellen's presentatie en mijn eigen aantekeningen daarbij. Maar ook van informatie die ik vond op het internet, zoals:

<https://www.erfgoedleiden.nl/erfgoed-kaart/doe-mee/historisch-leiden-in-kaart>

Leiden kent een rijke geschiedenis, die goed gedocumenteerd is. Al vanaf de 16<sup>e</sup> eeuw is informatie over de bevolking op een nauwkeurige manier vastgelegd. Uniek is dat de stad ook over een soort kadastrale kaart beschikt uit 1600, het Straten- en Grachtenboek.

Het project Historische Leiden in Kaart (HLK) wil deze informatie op een vernieuwende, digitale manier ontsluiten door de verschillende bronnen aan elkaar te koppelen.

Zo wordt het bijvoorbeeld mogelijk om te kijken waar een voorouder gewoond heeft, welke beroepen hij/zij heeft gehad, en met wie hij/zij getrouwd is.

Daarnaast wordt deze informatie aan een locatie verbonden.

Daardoor kunnen complexe ruimtelijke vragen beantwoord worden, bijvoorbeeld over de verdeling van welvaart in de stad

HLK is opgezet door een consortium van de Universiteit Leiden (UL), Universiteit van Amsterdam/Rijksuniversiteit Groningen (UvA/RUG) en Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO). Verder is er samengewerkt met HISGIS (Fryske Akademy).

Ellen begint haar presentatie met een beeltenis van Jan van Hout. Hij is bij de bevolking van Leiden vooral bekend door zijn rol bij het Beleg van Leiden. Hij behoorde tot de groep van ‘onverzettelijken’ die weigerden in te gaan op alle aantrekkelijke voorstellen van de Spaanse vijand om de stad over te geven.

En om wat hij daarna heeft gedaan; om de herinnering aan de redding van de stad – op 3 oktober 1574 – levend te houden.

Toen de Leidse economie overeind begon te krabbelen, organiseerde hij een tiendaagse jaarmarkt ter herdenking van het ontzet.

Dat vormde het begin van de 3 oktoberviering die nog steeds het jaarlijks hoogtepunt van Leiden is.

Bij het ELO vinden ze hem ook een held, maar vooral om een andere reden. Jan van Hout was stadssecretaris van 1564 tot zijn dood in 1609 en was een heel vooruitstrevend man.

Hij zorgde voor een aanpak van vervuiling van de stad, meer bestrating etc.

Burgers moesten daarvoor belasting betalen. En om dat goed te regelen reorganiseerde hij het stadsarchief. Hij zorgde ervoor dat er

## Gens Propria

duidelijk geadmistreerd werd wie er precies in Leiden woonden. Iets waar genealogen hem nog altijd dankbaar voor mogen zijn.



Vervolgens werden de beschikbare bronnen toegelicht.

### Volkstelling 1574

In augustus 1574, kort voor het Ontzet werd de eerste aanzet gegeven voor zo'n stedelijke administratie. Jan van Hout organiseert een volkstelling.

Per bon (een soort wijk) werd een register aangelegd met daarin de vermelding van de hoofdbewoner en het aantal bewoners per adres. In enkele gevallen werd daarbij het beroep vermeld, waarschijnlijk ter

identificatie. Het doel van deze telling was mogelijk om in verband met de nog aanwezige voedselvoorraden het aantal inwoners van de belegerde stad vast te stellen.

De telling bestaat uit 17 registertjes; per bon één. Eerst staat de naam van de bon genoemd, gevolgd door de twee persoonsnamen van de teller. Aan het eind van het register staat het aantal bewoners van de bon genoemd.

De telling was weliswaar centraal georganiseerd, met identieke vorm en papiersoort voor de registers alsmede de opzet van de registratie. Echter, de tellers gingen allemaal op hun eigen manier aan het werk. Zo werden getallen zowel geschreven in Romeinse en Arabische cijfers ofwel in letters.

### **Volkstelling 1581**

De volkstelling van 1571 smaakte duidelijk naar meer. Jan van Hout organiseerde in 1581 de eerste complete en uitgebreide volkstelling van Nederland. Deze werd veel grondiger aangepakt dan die van slechts zeven jaar daarvoor.

Voor elke 'bon' werd een team van tellers samengesteld, elk bestaande uit twee leden van de 'Raad van veertig'. De 'Veertigraad' was een gezelschap van de veertig belangrijkste (en vaak rijkste) inwoners van de stad. Zij mochten bijvoorbeeld de burgemeesters en schepenen kiezen. Ze hadden dus veel te zeggen over de politieke besluitvorming en verdeelden dus de belangrijkste banen onder elkaar. De veertigraad-leden mochten overigens niet de bon tellen waar zij zelf woonden.

De teams werden aangevuld met vier 'bonmeesters' (wijkhoofden) van elke bon, en een aantal boden en klerken.

Alle tellers kregen nu een uitgebreide instructie mee van wat en op welke manier er geregistreerd moest worden.

Zo moest er ook vermeld worden waar iemand vandaan kwam en wat zijn beroep was. Nu moesten ook bedienden, kostgangers, echtgenoten en kinderen bij naam en toenaam opgeschreven worden. Niet iedereen hield zich aan de instructie.

Zoals bij de vermelding in het Kerkvierendel: "Bruing Adriaensz cuypersknegt met zijn huysvrouw ende drie kinderen". In een andere bon deed men zijn uiterste best: "Marytgen Joosthensdr huysvrouwe van Thonis den diender die welcke (zo de burens zeyden) drie kinderen heeft ende zo de deur gesloten ende daer niemant innen was es naer gelaten der selver kinderen namen te expresseren".

## **Gens Propria**

---

Er waren in 1581 natuurlijk nog geen adressen, zoals nu.

De tellers volgden een bepaalde looproute. Als ze een andere kant op liepen, werd dat keurig in de tekst vermeld. We weten dus precies waar ze zijn gebleven en kunnen de personen die in de Volkstelling zijn vermeld koppelen aan het huis waarin ze woonden.

### **Straten- en Grachtenboek**

Jan van Hout heeft namelijk niet alleen registers laten maken, maar ook twee kaartenboeken: het Waterbouc en het Straetbouc.

Deze werden gemaakt omdat huiseigenaren een bijdrage moesten leveren aan het onderhoud van beschoeiing en bestrating.

Het werk werd uitgevoerd door landmeters die de perceelbreedten heel exact hebben genoteerd.

Ook werd per perceel vermeld wie de eigenaar was en wat zijn beroep was. De kaarten zijn overigens geen momentopname; er is zo'n vijftien jaar aan gewerkt.

Het zijn fantastische bronnen om te kunnen bepalen wie waar woonde. Omdat we de looproutes kennen, hoef je eigenlijk alleen maar huisjes en registraties te tellen.

### **Kohier Tiende Penning**

Dit kohier bevat de taxaties van huurwaarden, op basis waarvan 10% belasting werd geheven. Niet alleen de bedragen zijn opgetekend, ook de eigenaren en vaak ook de huurder van het pand.

### **Vetus**

In het leven geroepen door Jan van Hout. In dit register werden onroerendgoedtransacties opgetekend. Ook de eigenaar, zijn beroep en eventuele huurwaarden werden vaak genoteerd.

### **1601 Oudt Belasting boeck**

De oud-belastingboeken zijn een voortzetting van het Register Vetus, maar nog iets uitgebreider. Hier zijn ook de huisnaam en breedte en hoogte van het pand vastgelegd.

En, voor ons handig: er wordt ook een verwijzing naar Vetus gegeven.

### **HISGIS**

In de tijd van Napoleon werd de eerste cartografische bezitsregistratie gemaakt voor heel Nederland. Doel was om een eerlijke grondbelasting te kunnen heffen.

Dit zijn dus de oudste Nederlandse kadasterkaarten, gemaakt tussen 1812 en 1832. HISGIS plaats deze kaarten op de juiste geografische

locatie en koppelt vervolgens bijbehorende gegevens over eigenaren, bodemgebruik, waarde etc. aan de juiste percelen.

Het is niet alleen mooi dat je zo kan achterhalen waar iemand woonde in 1832 of wie de eigenaar was van een bepaald perceel. De kaarten zijn ook gemaakt in een tijd waarin het landschap nog niet aan enorme veranderingen onderhevig was.

Vóór 1832 lagen de meeste steden besloten binnen hun grachten en het land erbuiten zag er zo uit als toen het in de middeleeuwen en zeventiende eeuw werd ontgonnen.

De kaarten bieden daarom een goed beeld van Nederland vóór de grootschalige ingrepen en ruilverkavelingen.

Dat maakt het op zijn beurt weer mogelijk om oudere kaarten aan deze te relateren.

Zo heeft HLK de kaarten van het Straten- en Grachtenboek geplaatst aan de hand van de gegeorefererde kadastrale minuut.

Aan de hand van sheets van de presentatie laat Ellen zien hoe bij HLK de bronnen bewerkt/verwerkt worden. En hoe deze resulteren in online datasets op de website.

Als basis worden de volgende 'kaarten' gebruikt:

1601	Oudt Belasting Boeck
1585	Vetus
1583-1597	Grachten & Straten
1581	Volkstelling
1574	Volkstelling
1561	Tiende Penning

Historisch Leiden in kaart volgt daarbij een stappenplan:

Stap 1           Kaarten op de goede plek leggen

<https://www.erfgoedleiden.nl/erfgoed-kaart/doe-mee/map-warper>

Map Warper is een tool om historische kaarten op de digitale kaart van nu te leggen.

Dit heet georefereren. Door minimaal 3 markeringspunten op de historische kaart, en op dezelfde locatie op de moderne kaart te plaatsen, bepaalt u de ligging van de historische kaart.

Zo krijgen we een prachtig beeld van de historische ontwikkeling van het gebied.

Stap 2           Vectoriseren

Vectoriseren is het omzetten van rasterafbeeldingen naar lijntekeningen. Bitmap beelden zijn opgebouwd uit pixels, en kunnen

## Gens Propria

niet worden vergroot zonder kwaliteitsverlies. Een lijntekening is een tekening die is opgebouwd uit punten verbonden met lijnen, al dan niet gebogen. Als je een punt verplaatst, gaat de lijn automatisch mee. Zo kan een vector afbeelding onbepaald worden vergroot zonder dat er maar enige sprake is van kwaliteitsverlies. Met vectoriseren wordt dus een afbeelding overgetrokken in een geografisch tekenprogramma.

### Stap 3 Database standaardisatie

In de bronnen worden namen, beroepen, locaties etc. op verschillende wijzen geschreven. In het project zijn deze geïnventariseerd/geregistreerd en omgezet naar één term die tegenwoordig gangbaar is.

### Stap 4 Alles combineren

De geografische data, en de database, worden met elkaar gelinkt. Daardoor kan je Door nu op de kaart klikken en krijg je een overzicht van wat er bekend is van een bepaald plek.

Alle data wordt binnenkort via een website ontsloten, zodat iedereen meer te weten kan komen over Leiden in de 16<sup>e</sup> eeuw.

Na de pauze geeft Ellen een aantal voorbeelden van wat er zoal mogelijk is met de databases en de tools van nu.

Bijvoorbeeld: M.b.t. Vismarkt 21-22



Of de locaties van de bakkers rond 1581 en rond 1600.

Of op/voor welke locaties werd de meeste belasting betaald i.c. wie waren het rijkst.

Voorzitter Leendert de Jong dankt Ellen van harte voor haar zeer onderhoudende lezing. En ook alle medewerkers die Ellen in haar slot-sheet bedankt voor de samenwerking, t.w.



Ad van Noort, André van Noort, Anneke van Elsen, Ariadne Schmidt, Arie van Steensel, Cor de Graaf, Dick de Boer, Rudi van Maanen, Eefje Prankje Wegener, Hans Disseveld, Hennie Labree, Hermine van Deudekom, Jan Dröge, Joris van Maanen, Kees Kraamer, Kees Walle, Lieve Vanneste, Martin Hooymans, Mary Alink-Nieuwenburg, Menno den Engelse, Micky Groen, Petra van der Heijden, Roos van Oosten, Suzanne Sierag, Walther Hasselo.

Pim van Rhoon

## **lezing Hans Roelofs:**

Mijn zoektocht naar de waarheid achter een deel van mijn stamboom'

Hans begint zijn presentatie met het voorlezen van een gedicht van zijn echtgenote. Het wordt begeleid door de enkele van vele plaatjes die zullen volgen.

lezing Hans Roelofs: 'Mijn zoektocht naar de waarheid achter een deel van mijn stamboom'

Hans begint zijn presentatie met het voorlezen van een gedicht van zijn echtgenote. Het wordt begeleid door de enkele van vele plaatjes die zullen volgen.

Voorouders door: Jacqueline Roelofs – van der Linden

Beelden uit vervlogen jaren  
sepia getinte platen.  
Mensen die wij lang vergaten,  
hoe zij leefden, wie zij waren.

Handschrift op vergeelde bladen,  
data van geboorten, trouwen,  
overlijden. Vieren, rouwen,  
tussen regels door te raden.

Oude namen teruggevonden,  
zware levens, harde tijden.  
Wat hen staande hield en leidde,  
dat verhaal houdt ons verbonden.

Wat verteld werd door mijn ouders,  
speur ik na in oude boeken  
en ik blijf steeds verder zoeken,  
staande op een rij van schouders.



## Gens Propria

---

Hans (Johannes Jacobus Roelofs) is in 2008 begonnen met stamboomonderzoek naar de familie van vaderskant en van de kant van zijn moeder (Pietersen). Beide zijn patroniemen, dus dat kan een hele kluijf zijn. Toch had hij geluk; al vlot kwam hij voor beide families tot ca. 1700. Wel liep hij voor wat betreft Pietersen vast in Denemarken. Was deze Pietersen nou een zoon van Pieter Hansen, Pieter Jensen of Pieter Petersen? De moeder had in de kerkboeken aldaar alleen een voornaam. Een probleem voor later.

Hans (Johannes Jacobus Roelofs) is in 2008 begonnen met stamboomonderzoek naar de familie van vaderskant en van de kant van zijn moeder (Pietersen).

Beide zijn patroniemen, dus dat kan een hele kluijf zijn.

Toch had hij geluk; al vlot kwam hij voor beide families tot ca. 1700. Wel liep hij voor wat betreft Pietersen vast in Denemarken.

Was deze Pietersen nou een zoon van Pieter Hansen, Pieter Jensen of Pieter Petersen? De moeder had in de kerkboeken aldaar alleen een voornaam. Een probleem voor later.

De presentatie gaat met name over de familie Pietersen.

Het gonsde in de familie van de geruchten. Hans wilde deze 'geheimen' graag tot op de bodem uitzoeken.

De basisgegevens:

**Johannes Jacobus Roelofs**, zoon van Heinrich B. Roelofs en [Jo Pietersen](#).

Jo Pietersen, dochter van [Christiaan Pietersen](#) en Maria van Asperen [Christiaan Pietersen](#), zoon van **Margaretha Catharina Johanna Pietersen en NN**

Margaretha Catharina Johanna Pietersen, dochter van [Hermanus Frederik Pietersen](#) en Catharina Karmin.

Ooms en tantes konden geen bevredigend antwoord geven op de vraag wie NN zou kunnen zijn geweest.

Wel was duidelijk dat Margaretha Catharina Johanna Pietersen in 1894 is getrouwd met Hendrik Brons.

Voor 99,9% tevreden met de resultaten van zijn onderzoek heeft Hans in 2014 zijn bevindingen vastgelegd in een boek 'Mijn stamboom van de familie Pietersen – Brons'.

De boekpresentatie vond plaats in het Betty Asphalt-complex in Amsterdam voor een honderdtal ooms, tantes, neven en nichten.

De boekpresentatie vond plaats in het Betty Asphalt-complex in Amsterdam voor een honderdtal ooms, tantes, neven en nichten.

**Wie was Margaretha Johanna Catharina Pietersen (Kato)?**

Ze is op 5 juli 1863 geboren op de Bloemstraat 248 in Amsterdam. Haar vader was toen 72 jaar en moeder was 39. Ze groeit op in een arm gezin en gaat naar Armenschool nr. 4. Vader overlijdt (79 jaar oud) in 1870 als Kato 7 jaar is. Moeder overlijdt op 23 december 1874; Kato is dan 11 jaar.

Haar vader (Hermanus Frederik Pietersen) was de 2<sup>e</sup> zoon van Jan Pieterse(n) en Helena van der Holm. Jan en Helena hadden weliswaar begin 19<sup>e</sup> eeuw een dak boven hun hoofd, maar waren aangewezen op geldelijke steun van het Huiszittenhuis.

Hermanus Frederik trouwde in 1816 met Elisabeth de Roever en kreeg met haar 10 kinderen. Elisabeth overleed op 13-12-1850. Hermanus Frederik hertrouwt op 21-1-1852 met Catharina Karmin; hij is dan 60, zij 27.

Zij krijgen samen nog één kind. De echtparen wonen in die periode op 10 verschillende adressen; na elke geboorte een ander adres. Hermanus Frederik laat de volgende beroepen optekenen: zeilmakersknecht, pakhuisknecht, tapper, kantoorbediende (2x) en winkelier (kruidenier).

Kato kwam (begin 1875) terecht in het weeshuis. Hans heeft zich afgevraagd waarom Kato, 11 jaar als ze wees wordt, niet is opgevangen door familie.

Aan de Pietersen-kant waren er 10 halfbroers en halfzussen. Echter van hen waren er al 6 overleden. Mogelijkheden: twee halfzussen (57 en 55 jaar) beiden gehuwd en twee halfbroers Andries (48) in Zaandam en Hermanus Frederik (35 jaar).

Onduidelijk is gebleven waarom zij haar niet hebben opgevangen. Aan de Karmin-kant waren alle 9 broers en zussen van Catharina Karmin en haar grootouders dan al overleden.

Aanvankelijk was niet duidelijk in welk weeshuis Kato was opgenomen. Een oom van Hans meende dat het het Burgerweeshuis was geweest. Aldaar werd in het archief niets gevonden.

In 1829 was haar oma echter overleden in het Luthers Diaconiehuis. Zij en de familie was dus Luthers, anders kom je daar niet! En ja hoor; Kato werd opgevangen in het Evangelisch-Luthers Diaconie Weeshuis te Amsterdam.

Op de inschrijfkaart staan ook de namen van haar halfbroers en halfzussen. Die zijn ongetwijfeld benaderd. In dit weeshuis is nog een heel dossier aanwezig met onder meer: armlastigverklaring,

## Gens Propria

---

doopbewijs, vaccinatiebewijzen en gedragsbeschrijving. Kato heeft er een goede opleiding genoten.

Ze heeft er ook nog op de kinderkamer gewerkt en deed zodoende ruime ervaring op met het opvoeden van kinderen. Zo werd ze opgeleid om als dienstbode bij gegoede families aan het werk te gaan. In mei 1882 wordt Kato 'ontslagen' uit het weeshuis.

Van juni 1882 tot in december 1883 werkt Kato als dienstbode bij de familie Altes op de P. C. Hoofdstraat 104. Vervolgens tot april 1884 bij de familie Schiltkamp. Van april 1884 tot in april 1885 is ze in dienst bij de familie Perk – Preatorius, en van april 1885 tot en met november 1885 weer bij de familie Altes. Tenslotte werkt ze bij de arts Pieter van der Sluis totdat ze op 22 maart 1886 naar Hellevoetsluis vertrekt.

### Van wie zijn deze kinderen?

Van Rika, Chris en Herman Pietersen is in de aangifte van geboorte de vader niet genoemd. **NN!!**

Martha Hendrika (Rika) is geboren 13 januari 1887 in Hellevoetsluis, ook daar -op 18 december 1887- is Christiaan (Chris) geboren. En in Rotterdam is Hermanus Frederik (Herman) geboren.

Er zijn geruchten, aannames en suggesties: van verschillende vaders, van 'n (Korthals) Altes, van opa Brons of wellicht toch van haar laatste werkgever (arts) Pieter van der Sluis.

Een familielid beweert: *“Ze was bezwangerd door een Korthals Altes. Een bekende van hem, die betrekkingen had met de marine, regelde een woning in Hellevoetsluis.”*

Hans doet onderzoek naar de familie Korthals Altes. Hij vindt een foto van Jan Philip Korthals Altes (1827-1904), de oudste zoon van Johann Philip Altes en Anthonia Korthals en de enige die de naam Korthals Altes ging en mocht gebruiken. Op die foto zouden vijf mogelijke vaders kunnen staan, mocht de aanname kloppen.

Alle geruchten gaan er van uit dat ze zwanger werd in Amsterdam en dat ze om die reden was weggestuurd uit Amsterdam. Echter, terugrekenend vanaf de geboorte van haar eerste kind (Rika; 13-01-1887) zou dat een zwangerschap van zo'n 10+ maanden hebben betekend.

Dit houdt in dat ze dus niet in Amsterdam zwanger is geraakt en vallen de kandidaten (Korthals) Altes en Van der Sluis af. Was het dan een ander of toch opa Brons?

### Wat voor kind was Margaretha Johanna Catharina Pietersen (Kato)

Haar vader was 72 bij haar geboorte en overleed toen ze 7 jaar was. Ze was een nakomertje, haar jongste halfbroer was toen al 22 jaar. In het dossier van het weeshuis zijn als haar eigenschappen opgetekend: slordig kind, kinderlijk, niet erg slim en zwak karakter. Kato (dan 23) maakt in Amsterdam kennis met Hendrik Brons. Ze is smoorverliefd op deze 38 jarige zeeman, die woont op het wachtschip in de Amsterdamse marinehaven. Een vaderfiguur?

Op 16 februari 1886 wordt Hendrik overgeplaatst naar het wachtschip te Hellevoetsluis; en Kato besluit hem achterna te gaan (22 maart 1886). Kato komt te werken op de marinewasserij onder leiding van mevrouw Mittendorf en krijgt een kleine woning aan de Nieuwstraat 142.

Bij het Nationaal Archief in Den Haag vindt Hans het Marine-dossier van Hendrik Brons. Daarin zit onder meer een verzoek van Hendrik (gedateerd 13 november 1886) om te worden uitgezonden naar Indië. Daarbij vermeldt hij dat hij "... gehuwd zijnde, in overspel leeft". Hans heeft een tijdslijn uitgezet met feiten betreffende Hendrik. Hieruit blijkt dat zijn verzoek pas op 10 augustus 1887 wordt ingewilligd. Bij de geboorte van Kato's eerste kind (**Rika** Pietersen) is hij dus nog hier. Uit het overzicht blijkt ook dat ten tijde van zijn vertrek Kato opnieuw in verwachting was. Zoon **Chris** Pietersen wordt geboren op 18 december 1887, zij woont dan kennelijk op de Nieuwstraat 116. Hendrik Brons keert 16 juni 1890 terug in Hellevoetsluis. Op 22 april 1891 wordt **Herman** Pietersen geboren.

Hoe zit het met de namen van de kinderen? (vernoeming)

Rika	Martha Hendrika Pietersen († 25-09-1899 (12 jaar))	moeder van Hendrik Brons: Martha Hendrica Krauweel
------	---	---

Chris	Christiaan Pietersen	vader van Hendrik Brons Christiaan Brons
-------	----------------------	---

Herman	Hermanus Pietersen	vader van Margaretha Johanna Catharina (Kato) Hermanus Frederik Pietersen
--------	--------------------	---

**Hendrik Brons** (geboren op 19-11-1848 te Rotterdam) blijkt dus de vader van de eerste drie Pietersen-kinderen. En ook van het volgende kind Johannes Pietersen, het enige kind dat in het ziekenhuis is geboren (12-09-1893). Het overleed echter op 7 januari 1894 in het huis van Hendrik Brons. Geen enkele keer is de vader genoemd op

## Gens Propria

---

het geboortebewijs; bij de overlijdensaangiften van de kinderen Johannes en Martha Hendrika evenmin.

Begin 1891 wordt de officiële scheiding van Hendrik Brons en Suzanne Christine Simons 'wegens kwaadwillende verlating' uitgesproken.

Hendrik gaat per 1 december 1893 met pensioen en betreft een woning aan de Schoutenstraat 56 te Rotterdam. Hendrik (45) en Kato (30) trouwen 'voor de wet' op 11 april 1894 in Rotterdam.

Hendrik had dus meteen Kato's kinderen kunnen echten, maar de toenmalige wet stond dat in dit geval niet toe. Een kerkelijk huwelijk zat er niet in, omdat Kato trouwt met een gescheiden man.

De kinderen gaan naar school en naar de katholieke kerk en worden daar Rika Brons, Chris Brons en Herman Brons genoemd.

Er worden na het huwelijk nog zes kinderen geboren, die uiteraard allen de naam Brons krijgen. Drie daarvan overlijden op zeer jonge leeftijd.

Hendrik Brons overleed 31-10-1931. Ook 'Kato' werd 82 jaar en overleed 26-4-1946 te Rotterdam.

Bijgevolg heeft Hans zijn stamboomonderzoek moeten voortzetten met de lijn Brons. En dat is gelukt tot in Eisden in Belgisch Limburg (Brons/Brouns/Rutiens) rond 1600.

DNA-onderzoek

Hans weet nu dat hij afstamt van Hendrik Brons en Margaretha Johanna Catharina Pietersen.

Maar .....! Is **zij** wel een afstammeling van Hermanus Frederik Pietersen? Vergeet niet, haar vader was 72 toen zij werd geboren! Stel dat Catharina Karmin (38) zwanger is geraakt van een ander.

Hans wil het zeker weten.

Zijn onderzoek naar de Pietersen loopt vast rond 1740 in Kopenhagen, Denemarken. Hij is trots dat hij als katholiek (via Brons) ook een kritische Evangelisch Lutherse achtergrond heeft. Gelukkig bestaat er DNA-onderzoek. En laat Hans nu een DNA-match hebben met een achternicht.

Zij blijkt dus een biologische achternicht te zijn. Ze is namelijk een nakomeling van een dochter van Hermanus Fredrik Pietersen en zijn eerste vrouw Elisabeth de Roever.

Lang niet alles wat Hans heeft verteld en laten zien, staat in dit verslag. Het was een boeiende presentatie en Hans kent de kunst van

de voordracht. Na de presentatie dromden de aanwezigen samen rond zijn uitgestalde boeken.

Jammer, dat slechts 20 belangstellenden op de presentatie zijn afgekomen, dit verhaal ontdek je geschiedenis verdiende meer.

Verslag: W.H.A. (Pim) van Rhoon

## **Mijn opa was een Duitser**

Lezing 22 april met een niet eenvoudig onderwerp, door Alex Dekker.

Het verhaal van opa is in het kort de volgende geschiedenis.



Herbert Noah (1908-1985) was een Duitse onderofficier die tijdens de oorlogsjaren in Alkmaar was gelegerd. In Alkmaar ontmoette hij mijn oma, die hij in augustus 1944 verliet. Herberts divisie werd naar België overgeplaatst om de Amerikanen te stoppen. Zonder succes. Zijn divisie werd vernietigd, Herbert ontkwam naar Duitsland en mijn oma raakte zijn spoor kwijt. Op 15 februari 1945 werd mijn vader geboren.

Hij werd vernoemd naar zijn vader: Herbert.

Herbert Noah heeft zijn zoon nooit gezien. Mijn oma zweeg heel lang over haar grote liefde, totdat mijn vader zich wilde verloven.

Pas toen verbrak ze haar stilzwijgen over de oorlogsjaren.

Mijn vader deed hetzelfde. Pas toen ik een puber was hoorde ik voor het eerst over opa. Een Duitse opa.

Na een opmerking over Duitsers werd ik ingewijd in het 'geheim'.

Deelgenoot van de familiegeschiedenis die zich nooit openlijk afspeelde. Een verhaal waar ik lange tijd zelf ook over zweeg.

## Gens Propria

---

Totdat ik halverwege de jaren negentig voorzichtig begon te zoeken en opa op het spoor kwam. Toen ik vlak voor kerstmis 2009 begon met het uitgebreid beschrijven van zijn leven besepte ik niet wat ik teweeg zou brengen. Mijn vader en mijn oma waren overleden. En dus durfde ik het verhaal op te schrijven.

Voor mij speelden natuurlijk de effecten op mij een grote rol. Ik had iets blootgelegd. Een probleem waar wellicht nog duizenden anderen mee te maken hadden. Voor de duidelijkheid: Mijn vader heeft een gelukkige jeugd gehad. Ik ook. Mijn opa bestond als het ware niet. Pas in de jaren negentig bespraken we opa op verschillende momenten. Toen mijn vader op 20 januari 2000 overleed, wisten we nog niets. Pas in 2003 had ik meer duidelijkheid, toen de WAsT Dienststelle (het archief verantwoordelijk voor het bewaren van dossiers over Duitse militairen) informatie kon opsturen.

Toen het boek in februari 2011 uitkwam, kwamen langzaam maar zeker reacties op het boek. Lezers en lezeressen benaderden mij met hun verhaal. Terwijl ik de ellende van en over opa van mij af probeerde te schudden, hoorde en las ik vergelijkbare geschiedenissen van andere kinderen en kleinkinderen. Ook bij anderen was zwijgen de norm geweest. Mensen vroegen mij om tips om hun vader of opa te zoeken. Ik kende de wegen ten slotte?

De e-mails en gesprekken die volgden, waren stuk voor stuk heel bijzonder. Bepaalde dingen hoefden we niet meer aan elkaar uit te leggen. We kenden het gemis (voor zover we iets kunnen missen dat we niet kennen), we kenden elkaars frustraties en deels elkaars ideeën over 'onze Duitsers'. Emotioneel zwaar en toch luchtte het op.

Het hoogtepunt van mijn zoektocht naar opa kwam in de zomer van 2012. In het boek citeerde ik uit een brief van Ilse Schreiber. Zij had foto's van opa gestuurd, opnames van na de oorlog. Opa was in 1963 hertrouwd met Adolfinia Schreiber. Adolfinia had een zus wiens zoon getrouwd was met Ilse. Zij was de laatste in de lijn en als enige overgebleven. In die bewuste zomer van 2012 waren wij op vakantie op de Hühnsrück, de streek die bekend werd door de Duitse serie 'Heimat'. Op een zondag reed ik, met mijn vrouw en twee kinderen, richting Frankfurt. In een klein dorpje woonde Ilse, ik had met haar afgesproken om haar op te zoeken.

Wat volgde was een hartelijk bezoek. Een soort thuiskomen bij familie die we lang niet hadden gezien. Ilse, dik in de tachtig, had even ervoor



onderhandeld over de verkoop van haar huis. Ze zou intrekken bij haar vriend Erhard, die twee dorpen verder woonde. We dronken wat en vertrokken naar het lokale Chinese restaurant. Onder het genot van een uitgebreid buffet en een alcoholvrij biologisch biertje bespraken we wat ik gedaan had, hoe Ilse opa mee had gemaakt en praatten we over 'vroeger'. Ilse had geen gemakkelijk leven gehad.

Een groot gezin van veertien kinderen, van wie verschillenden al als kleuter overleden. De oorlog die de leraar had laten 'verdwijnen'. De man was sociaal-democraat, waarschijnlijk omgekomen in een kamp. De jongens uit het dorp die naar een front moesten en nooit meer terugkwamen. De luchtbescherming die zonder enige uitrusting het dorp moest beschermen tegen bommen van vliegers. De oorlog die Ilse's leven overhoop had gehaald. En die van opa.

Na het eten vertrokken we naar het dorp van Erhard. Erhard was weduwnaar en had drie dochters. Zijn huis had hij begin jaren zeventig zelf gebouwd met behulp van vrienden en burens. Groot genoeg om drie families onder te brengen. Zijn 'Familienhaus' herbergde, naast hemzelf, twee van zijn dochters. Een was jarig. Of wij anders ook kwamen?

Een nieuwe hartelijke ontvangst en het schudden van handen volgde. In eerste instantie zaten we samen met Ilse en Erhard te praten. Zo bleek dat Ilse mijn opa in zijn laatste maanden intensief had verzorgd. Hij was overleden aan kanker en Adolfinna kon niet alleen voor hem zorgen. Ilse had al als verpleegster gewerkt en kon haar wel ontlasten. Na dit tweede zware gesprek schoven we aan in de versierde garage. Aan biertafels gezeten kregen we koffie en de uitnodiging om vooral maar enkele stukken (!) taart te nemen. We keuvelden wat verder, het boek over opa kwam uiteraard ter sprake, naast het Nederlands koningshuis en de kwaliteit van het Nederlands voetbalelftal. Toen we terugreden naar het vakantiepark was ik blij en uitgeput. Blij dat ik Ilse had mogen ontmoeten. Uitgeput van de indrukken die we opgedaan hadden.

Het bezoek werd een afsluiting. Opa. Zijn verhaal, onze familiegeschiedenis: Het had een plaats gekregen. Afgerond. Alles viel op zijn plaats. Opa had zijn rechtmatige plek in mijn belevenis ingenomen. Hij was opa, zoals een opa hoort te zijn. Alleen hadden de omstandigheden hem nooit dichterbij kunnen brengen, ondanks de hoop van oma, mijn vader en ik.

In de jaren die volgden heb ik meerdere lezingen over opa gegeven.

## **Gens Propria**

---

Het jaar 2011 is als een roes voorbij gegaan. Interviews, gesprekken en aandacht die ik eigenlijk niet wilde. Ik probeerde mijzelf terug te vinden.

In februari 2011 verscheen de eerste druk van 'Mijn opa was een Duitser', het verhaal over mijn verdwenen Duitse opa, de militair die mijn oma in de oorlogsjaren zwanger had achtergelaten. Opa's verhaal en mijn zoektocht had ik beschreven. Nu is de herdruk uit.

Tijd voor wat achtergronden, het boek had nogal wat impact.

Opa had een impact gehad en het boek vervolgens ook.

Mijn zoektocht had ik opnieuw beleefd, mijn gevoelens over opa, van woede en teleurstelling tot vergeven en vergeten waren in een hoog tempo voorbij gekomen tijdens het schrijfproces.

De interviews en gesprekken deden dat nog eens dunnetjes over.

Uiteindelijk stortte ik helemaal in. Ik was op.

Voor 2011 had ik het nooit gedaan. Niet gewild, niet aangedurfd.

Na de zomer van 2012 werd dat anders.

De eerste keer was spannend, alle volgende presentaties waren leuk en uitdagend.

En dan nu ook nog een herdruk van 'Mijn opa was een Duitser'?

Mijn vader zou trots zijn geweest. Opa ook denk ik zomaar.

Alex Dekker

PS. Alex doet een oproep aan: de "derde generatie kinderen van duitse militairen.

Gaarne aanmelden via: [lexiebabe@ziggo.nl](mailto:lexiebabe@ziggo.nl) of [www.alexdekker.nl](http://www.alexdekker.nl) of  
Tel.: 06-28181991

## Bestuur afdeling Kennemerland

voorzitter **Leendert de Jong**  
waarnemer Kostverlorenstraat 109a  
redacteur 2042 PE Zandvoort  
Telefoon 023-5 71 31 13  
[I.j.d.jong@casema.nl](mailto:I.j.d.jong@casema.nl)

Secretaris: **Pim van Rhoon**  
Norholm 62  
2133 HL Hoofddorp  
Telefoon 06-39 69 6010  
[w.rhoon@outlook.com](mailto:w.rhoon@outlook.com)

Penningmeester: **Henk Timmers**  
Van den Vondellaan 7  
1985 BA Driehuis  
Telefoon 0255-76 90 26  
[henk@henktimmers.nl](mailto:henk@henktimmers.nl)

Lid **Marianne Kwant-van de Pieterman**  
Westbroekerweg 67  
1991 LX Velsbroek  
Telefoon 06-44 15 66 18  
[kwant.marianne@gmail.com](mailto:kwant.marianne@gmail.com)

Lid **Gea Martijn**  
Wijk aan Zeeërweg 184  
1972 NW Ijmuiden  
Telefoon 0255-51 46 14  
[marti518@planet.nl](mailto:marti518@planet.nl)

Lid **Peter Perger**  
Wijk aan Zeeërweg 184  
1972 NW Ijmuiden  
Telefoon 0255-51 46 14  
[peter.perger@planet.nl](mailto:peter.perger@planet.nl)

### Website

Webmaster: Henk Timmers  
Peter Perger

### Face book

NGV Kennemerland Peter Perger

### Mutaties lidmaatschap

Postadres:NGV Bezoekadres  
Kosterijland 3,  
3981 AJ, Bunnik.  
Postbus 50,  
3980 CB, Bunnik.  
Te.: 085-1051199.  
[www.ontdekjouwerhaal.nl](http://www.ontdekjouwerhaal.nl)

## Helpdesk computergebruik Kennemerland

Onderstaand treft u de namen aan van degenen die bereid zijn u, voor zover mogelijk, de helpende hand te bieden. Als u met een van deze leden telefonisch contact opneemt, verzoeken wij u vriendelijk dit tussen 19.00 en 21.00 uur te doen, omdat de meesten van hen een gezin en/of een werkring hebben.

**GensData Pro**  
[www.gensdatapro.nl](http://www.gensdatapro.nl)

**ProGen**  
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42

**Aldfaer**  
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42

**HazaData**  
[www.hazagebruikers.nl](http://www.hazagebruikers.nl)

**Computerproblemen**  
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42

### Gens Propria

Redactie: Leendert de Jong  
Peter Perger  
Marianne Kwant

Redactieadres: Leendert de Jong  
Kostverlorenstraat 109a  
2042 PE Zandvoort  
[I.j.d.jong@casema.nl](mailto:I.j.d.jong@casema.nl)

De redactie stelt zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van ondertekende bijdragen.

Overname van de gepubliceerde artikelen is toegestaan mits dit geschiedt onder volledige bronvermelding.  
Door aanlevering van kopij verleent de auteur automatisch toestemming voor (her)publicatie – al dan niet in digitale vorm – van het aangeboden artikel door de redactie van Gens Propria. De auteur doet daarbij tevens afstand van elke mogelijke auteursrechtelijke vergoeding met betrekking tot de ingezonden kopij.

Port Betaald



afzender  
NGV Kennemerland  
Kostverlorenstraat 109a  
2042 PE Zandvoort